

ISSN 2523-4684
e-ISSN 2791-1241

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ХОРЕОГРАФИЯ АКАДЕМИЯСЫ
KAZAKH NATIONAL ACADEMY OF CHOREOGRAPHY
КАЗАХСКАЯ НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ ХОРЕОГРАФИИ

Ғылыми
журналы

scientific
journal

научный
журнал

ARTS ACADEMY

2 (6) 2023

Маусым 2023

June 2023

Июнь 2023

2022 жылдың наурыз
айынан шыға бастады /
published since March 2022 /
издается с марта 2022 года

жылына 4 рет шығады/
published 4 times a year/
выходит 4 раза в год

Астана қаласы
Astana city
город Астана

Редакциялық алқаның төрағасы

Нүсіпжанова Б. Н. - педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, Қазақстан Республикасының Еңбек сіңірген қайраткері

Бас редактор

Толысбаева Ж.Ж. - филология ғылымдарының докторы, профессор.

Редакциялық алқа

Кульбекова А.К. - педагогика ғылымдарының докторы, профессор (Қазақстан);

Сайтова Г.Ю. - өнертану кандидаты, профессор, Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген әртісі (Қазақстан);

Ізім Т.О. - өнертану кандидаты, профессор, ҚазССР-ның еңбек сіңірген әртісі (Қазақстан);

Жумасейтова Г.Т. - өнертану кандидаты, профессор (Қазақстан);

Казашка В. - PhD, қауымдастырылған профессор (Болгария);

Вейзанс Э. - PhD (Латвия);

Туляходжаева М.Т. - өнертану докторы, профессор (Өзбекстан);

Фомкин А.В. - педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент (Ресей);

Дзаганиа И. - филология ғылымдарының докторы, профессор (Грузия);

Таптыгова Е. - PhD (Әзірбайжан).

Жауапты редактор: **Жунусов С.К.**

Қазақ ұлттық хореография академиясының ғылыми журналы.

ISSN 2523-4684

е ISSN 2791-1241

Қазақстан Республикасының Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитетінің мерзімді баспасөз басылымын, ақпарат агенттігін және желілік басылымды есепке қою туралы **02.02.2022 жылы берілген**

№ KZ77VPY00045494 куәлік.

Шығу жиілігі: жылына 4 рет

Тиражы: 300 дана

Редакция мекен-жайы: Астана қ., Ұлы Дала даңғылы, 43/1, 470 офис

Тел.: 8 (7172) 790-832

E-mail: artsballet01@gmail.com

© **Қазақ ұлттық хореография академиясы, 2023**

Chairman of the Editorial Board

B.N. Nusipzhanova - Candidate of Pedagogical Sciences, Professor, Honoured Worker of the Republic of Kazakhstan.

Editor-in-Chief

Zh.Zh. Tolysbaeva - Doctor of Philology, Professor.

Editorial Board

A.K. Kulbekova - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan);

G.Yu. Saitova - Candidate of Art History, Professor, Honored Artist of the Republic of Kazakhstan (Kazakhstan);

T.O. Izim - Candidate of Art History, Professor, Honored Artist of the Kazakh SSR (Kazakhstan);

G.T. Zhumaseitova - Candidate of Art History, Professor, (Kazakhstan);

V. Kazashka - PhD, Associate Professor (Bulgaria);

E. Veizans - PhD (Latvia);

M.T. Tulyakhodzhayeva - Doctor of Art History, Professor (Uzbekistan);

A.V. Fomkin - Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Russia);

I. Dzaganian - Doctor of Philology, Professor (Georgia);

E. Taptygova - PhD (Azerbaijan).

Executive editor: **Zhunussov S.K.**

Scientific journal of the Kazakh National Academy of Choreography

ISSN 2523-4684

e ISSN 2791-1241

Certificate of registration of a periodical, information agency and online publication of the Information Committee of the Ministry of Information and Public Development of the Republic of Kazakhstan **No. KZ77VPY00045494, issued 02.02.2022**

Frequency: 4 issues per year

Printing: 300 copies

Editorial Office: Astana city, Uly Dala avenue 43/1, 470 office

Phone: 8 (7172) 790-832

E-mail: artsballet01@gmail.com

© **Kazakh National Academy of Choreography, 2023**

Председатель редакционной коллегии

Нусипжанова Б.Н. - кандидат педагогических наук, профессор, Заслуженный деятель Республики Казахстан.

Главный редактор

Толысбаева Ж.Ж. - доктор филологических наук, профессор.

Редакционная коллегия

Кульбекова А.К. - доктор педагогических наук, профессор (Казахстан);

Саитова Г.Ю. - кандидат искусствоведения, профессор, Заслуженная артистка Республики Казахстан (Казахстан);

Ізім Т.О. - кандидат искусствоведения, профессор, Заслуженный артист КазССР (Казахстан);

Жумасейтова Г.Т. - кандидат искусствоведения, профессор, (Казахстан);

Казашка В. - PhD, ассоциированный профессор (Болгария);

Вейзанс Э. - PhD (Латвия);

Туляходжаева М.Т. - доктор искусствоведения, профессор (Узбекистан);

Фомкин А.В. - кандидат педагогических наук, доцент (Россия);

Дзаганя И. - доктор филологических наук, профессор (Грузия);

Таптыгова Т. - PhD (Азербайджан).

Ответственный редактор: **Жунусов С.К.**

Научный журнал Казахской национальной академии хореографии.

ISSN 2523-4684

e ISSN 2791-1241

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания, информационного агентства и сетевого издания Комитета информации Министерство информации и общественного развития Республики Казахстан

№ KZ77VPY00045494, выданное 02.02.2022 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 300 экземпляров

Адрес редакции: г. Астана, пр. Ұлы Дала, 43/1, 470 офис.

Тел.: 8 (7172) 790-832

E-mail: artsballet01@gmail.com

© **Казахская национальная академия хореографии, 2023**

Г. Аспандиярқызы¹

¹Қазақ ұлттық хореография академиясы
(Астана, Қазақстан)

ҚАЗАҚ КИНООПЕРАТОРЛЫҚ ӨНЕРІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ ДАМУ ҮРДІСТЕРІ

Аннотация

Камера өнерінің пайда болуы мен даму тарихы кинематографияның даму кезеңдерімен тығыз байланысты. Дүниежүзілік кинематографияда бұл әдіс шығарманың тақырыбы мен идеясын ашу, қаһарман мінезін сипаттау, кинематографиялық уақыт пен кеңістікті көрсету, атмосфераны, жарық пен түс беру үшін кеңінен қолданылады.

Ғылыми жұмыс барысында тақырыпты толық ашу үшін Ногербек Б.Р. («Қазақ көркем фильмдеріндегі экрандық-фольклорлық дәстүрлер»), Фрейлих С.И. («Кино теориясы. Эйзенштейннен Тарковскийге дейін»), Б.Балазс («Кино – жаңа өнердің қалыптасуы мен мәні»), Л.Деллюк («Фотогенез»), т.б еңбектер қарастырылды.

Бұл жұмыста жүйелік-салыстырмалы, тарихи-хронологиялық және аналитикалық ғылыми әдістер қолданылды.

Түйінді сөздер: кинооператор, кинематограф, кинокамера, кинотану, кинотеатр, өндіріс.

G. Aspandiyarkyzy

Kazakhstan National Academy of choreography
(Astana, Kazakhstan)

FORMATION AND DEVELOPMENT TRENDS OF KAZAKH THE ART OF CINEMATOGRAPHY

Annotation

Scientific works of domestic and foreign scientists, such as B.R. Nogerbek «Ekranno – folklornyetradsitsii v kazakhskomigrovomkino», S.I. Freilikh «Teorii kino. Ot Eizenshteina do Tarkovskogo», B. Balash «Kino – stanovleniye I suchshnostnovogoiskusstva», L. Dellyuk «Fotogeniya», etc were considered during the dissertational research work for full disclosure of the topic.

Different scientific methods used in this work are systematically, comparative, historical, chronological and analytical.

The history of formation and development of cameraman art is closely related to the periods of the development of cinematography. The

global cinematography art widely use this method for disclosure of the theme and idea of work, describing the nature of the main character, to show the cinematic time and space, atmosphere, light and color.

Key words: cameraman, cinematographer, film camera, film studies, film studio, production.

Г. Аспандияркызы
Казахская национальная академия хореографии
(Астана, Казахстан)

ТЕНДЕНЦИИ СТАНОВЛЕНИЯ И РАЗВИТИЯ КАЗАХСКОГО КИНООПЕРАТОРСКОГО ИСКУССТВО

Аннотация

Появление и история развития операторского искусство тесно связана с периодами развития кинематографа. Данная техника широко используется в мировом киноискусстве для раскрытия темы и идеи произведения, описании характера героя, для показа кинематографического времени и пространства, подачи атмосферы, света и цвета.

В ходе исследовательской работы для полного раскрытия темы рассматривались научные труды отечественных и зарубежных ученых, таких как Нөгербек Б.Р. («Экранно-фольклорные традиции в казахском игровом кино»), Фрейлих С.И. («Теория кино. От Эйзенштейна до Тарковского»), Балаш Б. («Кино – становление и сущность нового искусства»), Деллюк Л. («Фотогения») и т.д.

В данной работе применялись различные научные методы: системно-сравнительный, историко-хронологический и аналитический.

Ключевые слова: кинооператор, кинематограф, кинокамера, киноведения, киностудия, продакш.

Кіріспе. Кино – бірнеше өнердің синтезінен пайда болған жаңа құбылыс. Өнердің ең жас түрі кино екені баршаға мәлім. Қазіргі таңда кино адам өмірінде ерекше орын алады. «Фильм – экранның ақшыл бетінде, үнемі қозғалыста пайда болатын көлеңкенің көрінісі, яғни ақ фонда қара сызықтардың ойыны екені айқындалады» [1, 18 б] деп Б. Казанский дәл осылай фильмге нақты сипаттама береді. Кинорежиссураның, кинодраматургияның тарихы кинооператорлық өнердің тарихымен тығыз байланысты. Кез-келген кинотуындының негізі де, іргетасы да сценарий болғанымен, кинодраматургтің түпкі ойын, идеясын оператордың өнерінсіз жеткізу мүмкін емес.

Сондықтан, кинодраматургтің, кинорежиссердің, актердің, кино суретшісінің т.б. шығармашылығында, жалпы кино өнерінің тарихында операторлық өнердің маңызы өте зор. Сол себепті, кинооператорлық өнердің қалыптасу және даму кезеңдерін зерттеуге қазіргі таңда аса назар аудару қажеттілігі туындап отыр. Бұл еліміздегі кинооператорлық өнерге де тікелей қатысы бар өзекті мәселе. Өйткені, қазақ кинотану ғылымында ұлттық кинорежиссурамыз туралы сүбелі зерттеу еңбектері жарық көргенімен (тіпті, олардың өзі де жеткіліксіз), бүгінгі күнге дейін қазақ кинооператорлық өнері туралы мүлдем зерттелмеген. Сондықтан, қазақ ұлттық кинооператорлық өнерінің алғашқы кезеңінен бастап, бүгінгі күнге дейінгі жүріп өткен жолын, қалыптасу және даму кезеңдерін ғылыми тұрғыдан сараптап, бір жүйеге келтіру осы ғылыми жұмысының негізгі зерттеу тақырыбы болып отыр.

Қазақ ұлттық операторлық өнердің алғашқы өкілдері – Ескендір Тынышбаев, Михаил Аранышев, Марк Беркович, Асхат Ашрапов, Әбілтай Қастеевтер болса, олардың ізбасарлары – ағайынды Әнуар, Бахыт Дауылбаевтар, Федор Аранышев, ағайынды Әубәкір, Болат Сүлеевтер қазақ кинооператорлық өнерінің тағы бір көркемдік қырын айқындап берді. Ал, бүгінгі буын кинооператорларының қатарында өздерінің кәсіби дайындығымен ерекше көзге түсіп жүрген Ренат Қосай, Павел Казаков, Борис Трошев сынды мамандар аға және орта буын операторлық мектеп өкілдерінің ісін жаңа бағытта сәтті жалғастыруда. Бүгінгі технологияның даму барысы кино өнеріне, соның ішінде операторлық өнердің көркемдік шешімдеріне айтулы өзгерістер енгізіп отырғаны белгілі. Бұл қазіргі қазақ киносында еңбек етіп жүрген операторлар Еркінбек Птыралиев, Азамат Дулатов, Александр Плотников, Қайрат Темірғалив, Әзиз Жанбакиев, Талғат Бектұрсынов, Айдар Оспанов, Айвар Қыдырбаев, Сәбит Семетаевтардың шығармашылық қолтаңбасында айқын көрінеді.

Зерттеу әдістері. Ғылыми жұмыстың тақырыбын зерттеу барысында отандық және шетелдік басылымдардан құнды мәлімет ала отырып, жүйелі-салыстырмалы, тарихи-хронологиялық, талдау әдістері кеңінен пайдаланылды.

Тақырып бойынша әдебиеттерді шолу: Зерттеу жұмысы осы уақытқа дейін қазақ кинооператорлық өнерінің қалыптасуы және даму үрдістерін талдауға негізделеді. Кинооператорлық өнердің алғашқы қадамдары, ерекшелігі, қазақ киносындағы операторлық өнердің орны, жалпы кино өнерінің пайда болуы және даму тарихымен тығыз байланысты болғаны Ж. Садуль «История киноискусства от его зарождения до наших дней» [2], төрт томдық Е. Теплицт «История киноискусства» [3], төрт томдық «История советского кино (1917-1967)» (1 том) [4] атты еңбектерде сипатталады. Сондай-ақ, жекелеген кино операторларының шығармашылығы туралы зерттелген «Кинооператор Андрей Москвин. Очерк жизни и творчества. Воспоминание товарищей» [5], Е. Громовтың «Кинооператор Анатолий Головня» [6], «Вертов Д. Статьи. Дневники. Замыслы» [7] атты кітаптарда қарастырылады. Ал, М.М. Волынецтің «Профессия: оператор» [8] атты кітабында оператордың кинодағы толықтай міндеттері ашылып, жазылған. Дегенмен, кино өнері, соның ішінде операторлық шығармашылық, кинокамералардың фильмнің көркемдік құрылымындағы рөлі туралы ғылыми еңбектердің мүлдем жоқ екендігі туралы айта кеткен жөн. Ғылыми жұмыстың тақырыбын зерттеу барысында жоғарыда аталған және көптеген өзге әдебиеттер қолданылды. Сондай-ақ, қазақ киносының тарихындағы үздік фильмдер мен олар туралы баспасөз беттерінде жарық көрген мақалаларды, азды-көпті естелік материалдарын және қазақ киносының тарихы бойынша жазылған сирек кітаптарға тоқталуға тура келді. Сонымен қатар, мерзімдік басылымдардағы ұлттық кино өнерінің тағдыры жайлы тұжырым, болжамдар мен жеке тұлғалардың сұхбаттарын жинақтау, оларды бір жүйеге келтіріп, зерттеу аясында қолдану қажеттілігі туындады.

Зерттеу нәтижесі. «Қазақ кинооператорлық өнерінің қалыптасуы мен даму үрдістері» атты ғылыми жұмысымызда қазақ кинооператорлық өнерінің алғашқы қадамдары, қалыптасу және даму кезеңдері ғылыми тұрғыдан зерттеліп отыр.

Кинооператор фильм түсіру барысында тек техникалық жағына, жарық пен кадрлардың бейнелік қатарына ғана емес, сондай-ақ фильмнің көркемдік және шығармашылық тұстарына толықтай жауап береді. Фильм

тақырыбы пен идеясының, кейіпкерлер бейнесінің ашылуында, оқиғалар атмосферасының көрсетілуінде кинооператордың атқаратын рөлі өте зор. Бұл бөлімде әлем киносындағы, соның ішінде қазақ киносындағы операторлық жұмыстың фильмдердің көркемдік құрылымына, тақырыбы мен идеясының ашылуына, кейіпкерлердің бейнесін көрсетудегі рөліне, фильм атмосферасының, бейнелеу қатарының суреттелуіне тигізетін ықпалы зерттелді. Кинематограф туындыларындағы драматург, режиссер, оператор шығармашылығының өзара тығыз байланысты екені, бұл байланыстың фильмнің көркемдік деңгейінде алатын орны әлем, кеңес және қазақ киносының жекелеген фильмдерінің негізінде жан-жақты қарастырылып, ғылыми тұрғыдан анықталды.

Фильм түсіру кезінде оператор кейіпкердің бейнесін көрсете алу үшін, актерлармен көп жұмыс атқарылуы тиіс. Сонда ғана оператор және актер фильмге қажетті нәтижеге қол жеткізеді. Сондықтан, актер ойыны, олардың мимикасы, қимыл-қозғалысы арқылы кейіпкердің ішкі жан-дүниесіндегі, мінез-құлқындағы, іс-әрекеттеріндегі ерекшеліктерді, рухани болмысын көрсетуде оператор камерасының мүмкіндіктері (ірі, орта, жалпы пландар, камераның алға, артқа қарай қозғалысы, панорама т.б.) өте мол. Оператордың әрбір планды қалай қолданатынын, актер ойынын қалай түсіру керек екенін алдын-ала ойластырады. Кадрдағы актерлердің өзара қарым-қатынасын, қимыл-қозғалысын, іс-әрекетін камера «көзі» арқылы көру оператор үшін өте маңызды.

Кинооператорға қатысты фильмнің көркемдік сапасына қатысты тағы бір маңызды мәселе – жарықпен жұмыс істей алуы. Киноөнерінің шығармаларында қолданылатын жарық күрделі драматургиялық, композициялық міндеттерді атқарады. Жарықтың дұрыс қолданылуы авторлық ойды, болып жатқан жағдайдың атмосферасын, кейіпкердің көңіл-күйін экран арқылы көрерменнің дұрыс қабылдауына көмектеседі.

Кино туындысының тақырыбы мен идеясын ашу – оператор мен режиссердің шығармашылық одағының басты мақсаты болуы тиіс. Сонда ғана бұл одақтың жұмысы нәтижелі болады. Танымал режиссерлер мен операторлардың бірігіп жұмыс істеуі әлем және қазақ

киносында жиі кездеседі. Мысалы, Клинт Иствуд пен Том Стерн («Малышка на миллион», «Подмена»), ағайынды Коэндар мен Роджер Дикинс («Старикам тут не место», «Железная схватка»), Андрей Тарковский мен Вадим Юсов («Иваново детство», «Андрей Рублев»), Шәкен Айманов пен Марк Беркович («Біздің сүйікті дәрігер», «Тақиялы періште»), Қаныбек Қасымбеков пен Болат Сүлеев («Жамбыл», «Қоштасқым келмейді»), Дәрежан Өмірбаев пен Борис Трошев («Кардиограмма», «Киллер») т.б. Осындай шығармашылық одақтардың нәтижесінде фильмдерде нақты бір стильдің пайда болатынына куә болып жүрміз.

Қорытынды. Кинооператор көріністердің өлшемдік мөлшерін алдын-ала дұрыс таңдауы, панорама арқылы түсірілген пландардың ұзындығын, оптикалық осьтің траекториясын шығару тиіс. Сонда ғана айтар ойды, оқиғалар барысын, кейіпкерлердің мінез-құлқын жеткізуге болады. Операторлық жұмыстан талап етілетін міндеттердің барлығы өз деңгейінде орындалған жағдайда, фильмнің көркемдік деңгейі жоғары болатыны белгілі. Олай болса, фильмдегі кейіпкер бейнесі де ашыла түседі, яғни кейіпкер бейнесін көрсетуде режиссер мен актердің таланты жеткіліксіз. Бұл кино туындысының тақырыбы мен идеясына, атмосферасына да қатысты. Ол үшін кинооператор өзінің камерасымен әртүрлі трюктер жасайды, түс пен жарықты ұтымды қолданып, дыбыс жағын да ойластырады. Нәтижесінде, көрермен фильм тақырыбы мен идеясын, оқиғалардың атмосферасын, кейіпкердің психологиясын, ішкі жан дүниесін сезіне алады, екіншіден актерлардың жанында бірге жүргендей сезімде болады. Осылайша көрерменнің сеніміне ие болады, ал көрермен керісінше, кейіпкердің іс-әрекеттеріне, болмысына сенеді. Екі жақты сенімнің нәтижесінде, автордың түпкі ойы, кейіпкердің бейнесі мен психологиясы ашылады.

Пайдаланылған әдебиттер тізімі:

1. Чахирьян Г. Изобразительный мир экрана. – Москва: Искусство, 1977. – 18 б.
2. Садуль Ж. История киноискусства от его зарождения до наших дней. – Москва: «Искусство», 1957. – 313 б.

3. Теплиц Е. История киноискусства. В 3-х томах. – Москва: «Прогресс», 1973. – 329+280+272 б.
4. История советского кино (1917-1967). В 4-х томах. – Москва: «Искусство», 1969-1978.
5. Кинооператор Андрей Москвин. Очерк жизни и творчества. Воспоминание товарищей. – Москва-Ленинград: «Искусство», 1971. – 230 б.
6. Громов Е. Кинооператор Анатолий Головня. – Москва: «Искусство», 1980. – 327 б.
7. Вертов Д. Статьи. Дневники. Замыслы. – Москва: «Искусство», 1966. – 327 б.
8. Волынец М. Профессия: оператор. Учебное пособие для студентов ВУЗов. – Москва : Аспект Пресс, 2007. – 160 б.

References:

1. Chahir'jan G. *Izobrazitel'nyj mir jekrana*. – Moskva: Iskusstvo, **1977**. – 18 b. (*In Russ.*).
2. Sadul' Zh. *Istorija kinoiskusstva ot ego zarozhdenija do nashih dnejj*. – Moskva: «Iskusstvo», **1957**. – 313 b. (*In Russ.*).
3. Teplic E. *Istorija kinoiskusstva. V 3-h tomah*. – Moskva: «Progress», **1973**. – 329+280+272 b. (*In Russ.*).
4. *Istorija sovetskogo kino (1917-1967). V 4-h tomah*. – Moskva: «Iskusstvo», **1969-1978**. (*In Russ.*).
5. *Kinooperator Andrej Moskvina. Oчерk zhizni i tvorcestva. Vospominanie tovarishhejj*. – Moskva-Leningrad: «Iskusstvo», **1971**. – 230 b. (*In Russ.*).
6. Gromov E. *Kinooperator Anatolij Golovnja*. – Moskva: «Iskusstvo», **1980**. – 327 b. (*In Russ.*).
7. Vertov D. *Stat'i. Dnevniki. Zamysly*. – Moskva: «Iskusstvo», **1966**. – 327 b. (*In Russ.*).
8. Volynec M. *Professija: operator. Uchebnoe posobie dlja studentov VUZov*. – Moskva : Aspekt Press, **2007**. – 160 b. (*In Russ.*).

МАЗМҰНЫ / CONTENTS / СОДЕРЖАНИЕ

**ХОРЕОГРАФИЯЛЫҚ ӨНЕР
CHOREOGRAPHY ARTS
ХОРЕОГРАФИЧЕСКОЕ ИСКУССТВО**

1. ***А.Ш. Шамшиев, Г.Т. Жумасейтова*** **ҚАЗАҚ ЕРЛЕР БИІНІҢ
ДАМУ МӘСЕЛЕСІ**
- ПРОБЛЕМА
РАЗВИТИЯ
КАЗАХСКОГО
МУЖСКОГО ТАНЦА**
- THE PROBLEM OF THE
DEVELOPMENT OF
KAZAKH MEN'S
DANCE** **5**
2. ***А.Ж. Саржанов*** **СОЗДАНИЕ МУЗЫКИ
ТВОРЧЕСКИМ
СОДРУЖЕСТВОМ
КОМПОЗИТОРА И
ХОРЕОГРАФА**
- КОМПОЗИТОРЛАР
МЕН
ХОРЕОГРАФТАРДЫҢ
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ
ОДАСТЫҒЫНЫҢ
МУЗЫКАСЫН ЖАСАУ
ТУРАЛЫ**
- TO THE QUESTION OF
CREATING MUSIC OF
THE CREATIVE
COMMONWEALTH OF
COMPOSERS AND
CHOREOGRAPHERS** **22**

**ТЕАТР ӨНЕРІ ЖӘНЕ КИНО
THEATRICAL ART AND CINEMA
ТЕАТРАЛЬНОЕ ИСКУССТВО И КИНО**

3. ***А.А. Бухарбаев, Е.Б. Мамбеков*** **РОК-ОПЕРА –
ДӘСТҮРЛІ ӨНЕРДІҢ
ЖАҢА ФОРМАСЫ**
- 37**
4. ***Г. Аспандиярқызы*** **ҚАЗАҚ
КИНООПЕРАТОРЛЫҚ
ӨНЕРІНІҢ
ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ
ДАМУ ҮРДІСТЕРІ**
- 53**
5. ***С.Т. Мейрамова*** **ФОРМИРОВАНИЕ
РАЗВИТИЯ
ПРОДЮСЕРСКОГО
КИНО В КАЗАХСТАНЕ
НА СОВРЕМЕННОМ
ЭТАПЕ**

**ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕ
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ
ПРОДЮСЕРЛІК
КИНОНЫҢ
ДАМУЫНЫҢ
ҚАЛЫПТАСУЫ**

**FORMATION OF THE
DEVELOPMENT OF
PRODUCER CINEMA IN
KAZAKHSTAN AT THE
PRESENT STAGE**

60

**СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫЕ НАУКИ
ӘЛЕУМЕТТІК-ГУМАНИТАРЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР
SOCIAL AND HUMAN SCIENCES**

6. Д.А. Казиева

**МИФОЛОГИЗАЦИЯ
СОВРЕМЕННОГО PR-
ДИСКУРСА КАК
РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ
МАГИЧЕСКОГО
АРТЕФАКТА**

**СИҒЫРЛЫ
АРТЕФАКТІНІҢ
КӨРІНІСІ РЕТІНДЕГІ
ҚАЗІРГІ PR
ДИСКУРСЫНЫҢ
МИФОЛОГИЯСЫ**

**MYTHOLOGIZATION
OF MODERN PR
DISCOURSE
AS A
REPRESENTATION OF
A MAGICAL ARTIFACT**

67

**7. А.В. Кузнецова,
А.М. Казиева**

**ДЕОНТИЧЕСКИЕ И
АКСИОЛОГИЧЕСКИЕ
МОТИВЫ В**

**МИФОЭПИЧЕСКОЙ
КАРТИНЕ МИРА**

**ДЕОНТИКАЛЫҚ
ЖӘНЕ
АКСИОЛОГИЯЛЫҚ
МОТИВТЕР ӘЛЕМНІҢ
МИФОПОЭТИКАЛЫҚ
БЕЙНЕСІНДЕ**

**DEONTIC AND
AXIOLOGICAL
MOTIVES IN THE
MYTHORPOETIC
PICTURE OF THE
WORLD**

76

8. *А.С. Кулмаганбетова,
Н.О. Есеев*

**SMM-НЫҢ ИНТЕРНЕТ-
МАРКЕТИНГТЕГІ РОЛІ
МЕН МАҢЫЗЫ**

**РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ
SMM В ИНТЕРНЕТ-
МАРКЕТИНГЕ**

**THE ROLE AND
IMPORTANCE OF SMM
IN INTERNET
MARKETING**

89

9. *A.M. Samenova*

**OUTSOURCING AS A
MODERN TOOL FOR
IMPROVING BUSINESS
EFFICIENCY**

**АУТСОРСИНГ
БИЗНЕСТІҢ
ТИІМДІЛІГІН
АРТТЫРУДЫҢ
ЗАМАНАУИ ҚҰРАЛЫ
РЕТІНДЕ**

	АУТСОРСИНГ КАК СОВРЕМЕННЫЙ ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ БИЗНЕСА	99
10. <i>Е.А. Шевель</i>	РЕЛИГИОЗНО- НРАВСТВЕННОЕ СОДЕРЖАНИЕ РЕЛИГИОЗНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ: СОЦИОКУЛЬТУРНЫЙ АСПЕКТ	
	ДІНИ-АДАМГЕРШІЛІК ДІНИ ӘДЕБИЕТТІҢ МАЗМҰНЫ: ӘЛЕУМЕТТІК- МӘДЕНИ АСПЕКТ	
	RELIGIOUS AND MORAL THE CONTENT OF RELIGIOUS LITERATURE: SOCIOCULTURAL ASPECT	107
Авторлар туралы мәлімет Information about the authors Сведения об авторах		119
Мазмұны/Contents/ Содержание		123

«ARTS ACADEMY»

scientific journal
маусым/ июнь/ june
2023

Пішім/ Format/ Формат 170x260.
Офсетті қағаз/ Offset paper/ Бумага офсетная.
Көлемі/ Scope/ Объем – 8 п.л.
Таралымы/ Edition/ Тираж 300.

Қазақ ұлттық хореография академиясы
Kazakh National Academy of Choreography
Казахская национальная академия хореографии

Ғылым, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру және аккредиттеу бөлімі
The department of science, postgraduate education and accreditation
Отдел науки, послевузовского образования и аккредитации

010000, Нұр-Сұлтан/ Nur-Sultan
Ұлы Дала/Uly Dala, 43/1, офис/ office/ офис – 470
8 (7172) 790-832
artsballet01@gmail.com
artsacademy.kz